

DALLY zou in later tijd de eerste zijn geweest, die dit deed, toen hij in eene zitting der *Société Médico-physiologique* te Parijs verdedigde, dat ieder ontoerekenbaar is voor zijne daden, en misdaad evenals krankzinnigheid een vorm is van organisch lijden ¹⁹⁰).

Dr. ALETRINO drukte de gedachte der ontoerekeningsvatbaarheid onlangs zoo scherp mogelijk uit, als hij zeide: „Evenmin als de zieke toerekenbaar is voor zijne ziekelijke uitingen, is de goede toerekenbaar voor zijne goede, de slechte voor zijne slechte uitingen.” ¹⁹¹) Zelfs acht hij dit onweerlegbaar bewezen.

Mr. VAN HAMEL drukt zich voorzichtiger uit, maar voor het strafrecht maakt dit geen verschil. Immers vraagt hij toch voor de praktijk „het begrip van toerekenbaarheid ten slotte uit elk systeem van practische behandeling te verwijderen, ook bij de rechtsbedeeling”; enz. ¹⁹²).

GAROFALO meent ¹⁹³), dat de woorden *mérite* en *démérite* kunnen blijven, om daarmee uit te drukken het verband van goede en van slechte daden met iemands karakter, onverschillig waardoor dit onstond. Waarom zal men een moedig soldaat niet prijzen, al weet men dat verachting van het gevaar erfelijk in zijne familie is? Men bewondert ook schoonheid en talent; voelt bij het omgekeerde weerzin, Zeer juist antwoordt PROAL: „Sans doute, dans le système déterministe, la vertu reste belle, le vice reste laid, comme une difformité; mais le mérite de la vertu ne peut être attribué à l'honnête homme, nous n'avons plus à le louer, qu'à louer un rosier de porter de belles roses.” ¹⁹⁴)

FOUILLÉE tracht de schande van wege de misdaad zelfs te verklaren door de bewering, dat in tegenwoordigheid van anderen ook zekere schande aan sterk ontsierende lichaamsgebreken verbonden is ¹⁹⁵). Insgelijks oordeelden de „kleine jongens” van Beth-El, die Elisa bespotten ¹⁹⁶). Zoo kon FOUILLÉE nog als bewijs van het atavisme gelden.

Men zoekt de oude woorden te behouden, doch legt daarin andere begrippen. Telkens moet daaraan herinnerd worden. Ook hier, niet alleen ten aanzien van GAROFALO, maar nog meer met betrekking tot VON LISZT.

Deze heeft veel over toerekeningsvatbaarheid geschreven, en lang kon schijnen, alsof hij ze aannam. Hij geeft echter aan